

అయిపోతుంది. ఎందుకంటే 'జకాత్'కు అర్హులు పేదలు, అగత్యపరులు.

=====

١ - بَابُ مَا يَجِبُ فِيهِ الزَّكَاةُ

1. 'జకాత్ ను విధించే విషయాలు

1. వెండి, బంగారాలు నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరి సంవత్సరం గడిస్తే, వాటిపై 'జకాత్' తప్పనిసరి అవుతుంది.

2. వెండి, బంగారాల్లో, వ్యాపార సామగ్రిపై, ఆహార ధాన్యాలు, పశువులు మొదలైన వాటిపై, కావలసిన షరతులన్నీ ఉంటే, 'జకాత్' తప్పనిసరి అవుతుంది.

3. ఒంటెలు, ఆవులు, మేకలు, గొర్రెలు, నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరి, వాటిలో కావలసిన షరతులన్నీ ఉంటే 'జకాత్' తప్పనిసరి అవుతుంది. పంటల్లో, ఆహారధాన్యాల్లో కూడా అవి నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరితే వాటిలో కూడా 'జకాత్' ఉంది. నివసించే ఇళ్ళల్లో, వాడుకునే వస్తువుల్లో, వాహనాల్లో, సేవచేసే జంతువుల్లో పనిచేసే సేవకుల్లో 'జకాత్' లేదు. వీటి కారణాలు ముందున్నాయి.

مَنْ فَصَّلَ الْأَوَّلَ

١٧٩٤ - [١] (متفق عليه) (٥٦٣/١)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَيْسَ فِيْمَا نُونُ خُمْسَةٍ أَوْ سِقَ مِنَ الثَّغْرِ صَدَقَةٌ وَلَيْسَ فِيْمَا نُونُ خُمْسٍ أَوْ أَقَ مِنَ الْوَرَقِ صَدَقَةٌ وَلَيْسَ فِيْمَا نُونُ خُمْسٍ نَوْدٍ مِنَ الْإِبِلِ صَدَقَةٌ". متفق عليه.

1794. (1) [1/563 - ఏకీభవితం]

అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "ఖర్జూరాల్లో, 5 వసఖల కన్నా తక్కువగా ఉన్న వాటిలో సదఖహ్, 'జకాత్' లేదు, 5 ఊఖియాల కంటే తక్కువగా ఉన్న వెండిలో జకాత్ లేదు. 5 కంటే తక్కువగా ఉన్న ఒంటెలలో 'జకాత్' లేదు.¹² (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

12) వివరణ-1794: ఒక వసఖ్ అరవై సాఅలు ఉంటుంది. ఒక సాఅ' 2 స్గర్ 10 1/2 చటాకు ఉంటుంది. ఒక వసఖ్ 4 మన్న 6 చటాకులు ఉంటుంది. 5 వసఖ్లు 20 మన్న 1 సేరు 6 చటాకులు ఉంటుంది. వర్షం వల్ల పండే పంటలో 10వ భాగం జకాత్ ఇవ్వాలి. అంటే 20 మన్నలో 2 మనులు ఇవ్వాలి. నుయ్య ద్వారా, శ్రమ ద్వారా నీరు అందిస్తే 20వ భాగం ఇవ్వాలి. అంటే కేవలం 1 మన్ ఇవ్వాలి. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "ఆకాశం

١٧٩٥ - [٢] (متفق عليه) (٥٦٣/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِ صَدَقَةٌ فِي عَبْدِهِ وَلَا فِي فَرْسِهِ". متفق عليه.

وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ: "لَيْسَ فِي عَبْدِهِ صَدَقَةٌ إِلَّا صَدَقَةُ الْفِطْرِ".

1795. (2) [1/563 - ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ముస్లిమ్ పై అతని బానిసల, గుర్రాల విషయంలో 'జకాత్' లేదు,

ద్వారా, నీటి ఊటల ద్వారా, లేదా దానంతట అదే నీళ్ళు కలదిగా ఉన్న పంటల్లో 10వ వంతు జకాత్ చెల్లించబడుతుంది. నుయ్య ద్వారా, నీళ్ళు తోడటం ద్వారా పండిన పంటల్లో 20వ వంతు జకాత్ ఉంది. అంటే వర్షం, నదులు, కాలువల వల్ల లేదా చెరువులు దానంతట అదే తడిగా ఉండటం వల్ల పండిన పంటల్లో 10వ వంతు, బావుల ద్వారా, కరంటు ద్వారా, శ్రమ ద్వారా పండిన పంటల్లో ఇరవయ్యో వంతు 'జకాత్' ఉంది. జొన్నలు, గోధుమలు, ధాన్యం, వేరుశనగ, కందిపప్పు, మసూర్, ఖర్జూరం, కిసమిస్ల నిర్ణీత పరిమాణం, 20 మన్న దాని కంటే తక్కువ ఉన్న వాటిలో 10వ వంతు లేదా పంటల్లో, ఆహార ధాన్యాల్లో ఈ షరతులు ఉంటే 10వ వంతు 'జకాత్' విధి అవుతుంది. అల్లాహ్ ఆదేశం: పంట హక్కును దాని కోసం సమయాన్నే చెల్లించండి. మీ కోసం భూమి నుండి పండించబడిన పంటల్లో నుండి అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు చేయండి. ఈ రెండు ఆయతుల వల్ల 10వ వంతు విధి అని తెలుస్తుంది. 10వ వంతు కోసం శ్రమతో కూడిన భూమి అవసరం లేదు. రెండు రకాల భూముల్లోనూ 10వ వంతు మాత్రమే విధి. 'హదీసు' వాక్యాల, ద్వారా ఈ విషయం అర్థమవుతుంది.

1 ఊఖియ = 40 దిర్హమ్లు అవుతాయి. 5 ఊఖియాలు = 200 దిర్హమ్లు అవుతాయి. 1 దిర్ హమ్ మిసఖాలీకి 7/10 అవుతుంది. 1 మిసఖాల్ 4 1/2 మాషాలు అవుతుంది. 12 మాషాలు 1 తులం అవుతుంది. 1 తులం = 11.66 గ్రాములు. 200 దిర్ హమ్లకు 52 1/2 తులాలు ఉంటుంది. 52 1/2 తులాలకు జకాత్ 40వ వంతు 1 తులం 4 మాషాలు ఉంటుంది. భారత కరెన్సీ ప్రకారం 52 1/2 పైసలు అవుతాయి. 52 1/2 పైసలకు 1 రూపాయి 5 అణాలు 'జకాత్' అవుతుంది. 100 రూపాయిలకు 2 1/2 రూపాయిలు అవుతాయి. ఇందులోనే చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలి.

కాని సదఖతుల్ పిత్ర ఉంది అని ప్రవచించారు.¹³
(బుఖారీ, ముస్లిమ్)

١٧٩٦ - [٣] (صحیح) (٥٦٣/١)

وَعَنْ أَنَسٍ: أَنَّ أَبَا بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَتَبَ لَهُ هَذَا الْكِتَابَ لِمَا وَجَّهَهُ إِلَى الْبَحْرَيْنِ: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذِهِ فَرِيضَةُ الصَّدَقَةِ الَّتِي فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ وَالَّتِي أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهَا رَسُولُهُ فَمَنْ سَأَلَهَا مِنْ الْمُسْلِمِينَ عَلَى وَجْهِهَا فَلْيُعْطِهَا وَمَنْ سَأَلَ فَوْقَهَا فَلَا يُعْطِ: فِي أَرْبَعٍ وَعَشْرِينَ مِنَ الْإِبِلِ فَمَا دُونَهَا مِنَ الْغَنَمِ مِنْ كُلِّ خَمْسٍ شَاةٌ. فَإِذَا بَلَغَتْ خَمْسًا وَعَشْرِينَ إِلَى خَمْسٍ وَثَلَاثِينَ فَفِيهَا بَنْتٌ مَخَاضٌ أَتَتْهُ فَإِذَا بَلَغَتْ سِتًّا وَثَلَاثِينَ إِلَى خَمْسٍ وَارْبَعِينَ فَفِيهَا بَنْتٌ لَبُونٌ أَتَتْهُ. فَإِذَا بَلَغَتْ سِتًّا وَارْبَعِينَ إِلَى سِتِّينَ فَفِيهَا جَفَّةٌ طَرَوْقَةٌ الْجَمَلِ فَإِذَا بَلَغَتْ وَاحِدَةً وَسِتِّينَ إِلَى خَمْسٍ وَسَبْعِينَ فَفِيهَا بَنْتٌ لَبُونٌ جَذَعَةٌ. فَإِذَا بَلَغَتْ سِتًّا وَسَبْعِينَ إِلَى تِسْعِينَ فَفِيهَا بَنْتٌ لَبُونٌ. فَإِذَا بَلَغَتْ إِحْدَى وَتِسْعِينَ إِلَى عَشْرِينَ وَمِائَةٍ فَفِيهَا حَقَّتَانِ طَرَوْقَتَانِ الْجَمَلِ. فَإِذَا زَادَتْ عَلَى عَشْرِينَ وَمِائَةٍ فَقِي كُلُّ أَرْبَعِينَ بَنْتٌ لَبُونٌ وَفِي كُلِّ خَمْسِينَ جَفَّةٌ. وَمَنْ لَمْ يَكُنْ مَعَهُ إِلَّا أَرْبَعٌ مِنَ الْإِبِلِ فَلَيْسَ فِيهَا صَدَقَةٌ إِلَّا أَنْ يَسَاءَ رَبُّهَا. فَإِذَا بَلَغَتْ خَمْسًا فَفِيهَا شَاةٌ وَمَنْ بَلَغَتْ عَنْدَهُ مِنَ الْإِبِلِ صَدَقَةَ الْجَذَعِ وَلَيْسَتْ عَنْدَهُ جَذَعَةٌ وَعِنْدَهُ حَقَّةٌ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ الْحَقَّةُ وَيَجْعَلُ مَعَهَا شَاتَيْنِ أَنْ تَسِيرَتَا لَهُ أَوْ عَشْرَيْنِ دِرْهَمًا. وَمَنْ بَلَغَتْ عَنْدَهُ صَدَقَةُ الْحَقَّةِ وَلَيْسَتْ عَنْدَهُ الْحَقَّةُ وَعِنْدَهُ الْجَذَعُ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ الْجَذَعُ وَيُعْطِيهِ الْمُسَدَّقُ عَشْرِينَ دِرْهَمًا أَوْ شَاتَيْنِ. وَمَنْ بَلَغَتْ عَنْدَهُ صَدَقَةُ الْحَقَّةِ وَلَيْسَتْ عَنْدَهُ إِلَّا بَنْتٌ لَبُونٌ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ بَنْتٌ لَبُونٌ وَيُعْطِي مَعَهَا شَاتَيْنِ أَوْ عَشْرِينَ دِرْهَمًا. وَمَنْ بَلَغَتْ صَدَقَتَهُ بَنْتٌ لَبُونٌ وَعِنْدَهُ حَقَّةٌ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ الْحَقَّةُ وَيُعْطِيهِ الْمُسَدَّقُ عَشْرِينَ دِرْهَمًا أَوْ شَاتَيْنِ. وَمَنْ بَلَغَتْ صَدَقَتَهُ بَنْتٌ لَبُونٌ وَلَيْسَتْ عَنْدَهُ وَعِنْدَهُ بَنْتٌ مَخَاضٌ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ بَنْتٌ مَخَاضٌ وَيُعْطِي مَعَهَا عَشْرِينَ دِرْهَمًا أَوْ شَاتَيْنِ. وَمَنْ بَلَغَتْ صَدَقَتَهُ بَنْتٌ مَخَاضٌ وَلَيْسَتْ عَنْدَهُ وَعِنْدَهُ بَنْتٌ لَبُونٌ فَإِنَّهَا تُقْبَلُ مِنْهُ وَيُعْطِيهِ الْمُسَدَّقُ عَشْرِينَ دِرْهَمًا أَوْ شَاتَيْنِ. فَإِنْ لَمْ تَكُنْ عَنْدَهُ بَنْتٌ مَخَاضٌ عَلَى وَجْهِهَا وَعِنْدَهُ ابْنُ لَبُونٍ فَإِنَّهُ يُقْبَلُ مِنْهُ وَلَيْسَ مَعَهُ شَيْءٌ. وَفِي صَدَقَةِ الْغَنَمِ فِي سَائِمَتِهَا إِذَا كَانَتْ أَرْبَعِينَ إِلَى عَشْرِينَ وَمِائَةٍ

شَاةٌ فَإِذَا زَادَتْ عَلَى عَشْرِينَ وَمِائَةٍ إِلَى مِائَتَيْنِ فَفِيهَا شَاتَانِ. فَإِنْ زَادَتْ عَلَى مِائَتَيْنِ إِلَى ثَلَاثِمِائَةٍ فَفِيهَا ثَلَاثُ شِيَاءٍ. فَإِذَا زَادَتْ عَلَى ثَلَاثِمِائَةٍ فَقِي كُلُّ مِائَةٍ شَاةٌ. فَإِذَا كَانَتْ سَائِمَةُ الرَّجُلِ نَاقِصَةً مِنْ أَرْبَعِينَ شَاةً وَاحِدَةً فَلَيْسَ فِيهَا صَدَقَةٌ إِلَّا أَنْ يَسَاءَ رَبُّهَا. وَلَا تُخْرَجُ فِي الصَّدَقَةِ هَرَمَةٌ وَلَا ذَاتُ عَوْرٍ وَلَا تَيْسٌ إِلَّا مَا شَاءَ الْمُصَدَّقُ. وَلَا يُجْمَعُ بَيْنَ مُتَقَرِّقٍ وَلَا يُفْرَقُ بَيْنَ مُجْتَمِعٍ خَسِيَّةِ الصَّدَقَةِ وَمَا كَانَ مِنْ خَلِيطَيْنِ فَإِنَّهُمَا يَتَرَاغَا بَيْنَهُمَا بِالسَّوْبَةِ. وَفِي الرِّقَّةِ رُبْعُ الْعَشْرِ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ إِلَّا تِسْعِينَ وَمِائَةً فَلَيْسَ فِيهَا شَيْءٌ إِلَّا أَنْ يَسَاءَ رَبُّهَا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

1796. (3) [1/563 - దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: అబూ బకర్ (ర) అతన్ని బహరైన్ గవర్నర్ గా నియమించి పంపినప్పుడు ఇలా ఆదేశపత్రాన్ని వ్రాసి అతనికి ఇచ్చారు. "అనంత కరుణా మయుడు, అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో, ప్రవక్త (స) ముస్లిములపై విధించిన 'జకాత్ వివరణ ఇది. ఇంకా అల్లాహ్ (త) దీన్ని గురించి తన ప్రవక్తను ఆదేశించి ఉన్నాడు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స) ఆదేశాల కనుగుణంగా ముస్లిముల నుండి 'జకాత్ కోరితే ముస్లిములు 'జకాత్ చెల్లించాలి. ఒకవేళ నిర్ణీత 'జకాత్ కంటే ఎక్కువ కోరితే ఇవ్వరాదు. 24 లేదా అంతకంటే తక్కువగా ఉన్న ఒంటిల్లో మేకలు ఈ క్రింది ప్రకారంగా ఇవ్వాలి. అంటే 5 ఒంటెలు ఉన్నవారు 1 మేక చెల్లించాలి, 10 ఒంటెలు ఉంటే 2 మేకలు ఇవ్వాలి, ఒకవేళ 15 ఒంటెలు ఉంటే 3 మేకలు చెల్లించాలి, ఒకవేళ 20 ఒంటెలు ఉంటే 4 మేకలు చెల్లించాలి, ఇలా 24 వరకు. ఒకవేళ 25 ఒంటెలు ఉంటే 25 నుండి 35 ఒంటెల వరకు 1 సంవత్సరం నిండిన ఆడ ఒంటెను చెల్లించాలి. 36 నుండి 45 వరకు 2 సంవత్సరాలు నిండిన ఆడ ఒంటె చెల్లించాలి. మరియు 46 నుండి 60 వరకు 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటెను చెల్లించాలి. 61 నుండి 75 వరకు 4 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటెను చెల్లించాలి. 76 నుండి 90 వరకు 2 సంవత్సరాలు నిండిన, 2 ఒంటెలు చెల్లించాలి. 91 నుండి 120 వరకు 3 సంవత్సరాలు నిండిన 2 ఒంటెలు చెల్లించాలి. 120 కంటే అధికంగా ఉంటే ప్రతి 40కి, 2 సంవత్సరాలు నిండిన, ప్రతి 50లో 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటె చెల్లించాలి. ఎవరి దగ్గరైనా కేవలం 4 ఒంటెలు మాత్రమే ఉంటే అందులో 'జకాత్ లేదు. ఒకవేళ యజమాని తన సంతోషంతో ఇస్తే అది వేరే సంగతి. ఒంటెలు 5 అయితే

13) వివరణ-1795: అంటే సేవకోసం ఉన్న బానిసలు, వాహనాలు, గుర్రాల్లో 'జకాత్ లేదు. అయితే ముస్లిమ్ బానిసల తరపున సదఖ పిత్ర తప్పనిసరి విధి. ఒకవేళ బానిసలు, గుర్రాలు వ్యాపారానికి చెందినవైతే, అవి నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరి ఉంటే వాటిలో 'జకాత్ ఉంది.

1మేక ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరి పైన అయినా 4 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటి తప్పని సరిఅయి, అతని దగ్గర అది లేక, 3సంవత్సరాల ఒంటి మాత్రమే ఉంటే ఆ మూడు సంవత్సరాల ఒంటినే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. ఒకవేల సాధ్యం అయితే దానితో పాటు 2 మేకలు కూడా తీసు కోవడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఒకవేళ మేక లేకుంటే 20 దిర్హములు స్వీకరించ బడతాయి. ఎవరిపైన అయినా 3సంవత్సరాల ఒంటి తప్పనిసరి అయి, అది లేక దానికి బదులు 4సంవత్సరాల ఒంటి ఉంటే 4సంవత్సరాల ఒంటినే స్వీకరించడం జరుగు తుంది. ఆ అధిక చెల్లింపునకు బదులు 'జకాత్ వసూలు చేసేవారు 2మేకలు ఇవ్వాలి. లేదా 20 దిర్హములు తిరిగి చెల్లించాలి. ఒకవేళ ఎవరివద్దనైనా 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటి తప్పనిసరి అయి వారి వద్ద దానికి బదులు 2సంవత్సరాల ఒంటి ఉంటే దాన్ని స్వీకరించడం జరుగుతుంది. దానితోపాటు 'జకాత్ చెల్లించే వాడు 2మేకలు లేదా 20దిర్హములు చెల్లించాలి. ఒకవేళ ఎవరికైనా 2సంవత్సరాల (బింతె లబూస్) ఒంటి తప్పని సరి అయి అది లేక దానికి బదులు 3 సంవత్సరాల (హిఖ్మీ) ఒంటి ఉంటే, దాన్నే 'జకాత్గా స్వీకరించడం జరుగుతుంది. 'జకాత్ వసూలు చేసేవారు అతనికి 20 దిర్హములు లేదా 2మేకలు తిరిగి ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరి పైనైనా 2 సంవత్సరాల ఒంటి తప్పనిసరి అయితే అది అతని వద్ద లేక దానికి బదులుగా 1సంవత్సరం (బింతె మఖాస్) నిండిన ఒంటి ఉంటే దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. 'జకాత్ తీసుకునే వారు దానికి బదులు 20 దిర్హములు లేదా 2మేకలు ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరిపైనైనా 1సంవత్సరం నిండిన ఒంటి తప్పనిసరి అయితే అది అతని వద్ద లేక 2సంవత్సరాల ఒంటి ఉంటే దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. 'జకాత్ స్వీకరించే వారు అతనికి 20 దిర్ హములు లేదా 2మేకలు చెల్లించాలి. ఒకవేళ అతని వద్ద 1సంవత్సరం నిండిన ఆడ ఒంటి లేదా దానికి బదులు 2సంవత్సరాల ఒంటి ఉంది. దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. ఇంకేమీ ఇవ్వనవసరం లేదు.

మేకల 'జకాత్ ఈ విధంగా చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఈ మేకలు అడవిలో మేసేవి అయితే 40 నుండి 120 వరకు, 1మేకను 'జకాత్గా చెల్లించాలి.

ఒకవేళ 121 నుండి 200 మేకల వరకు ఉంటే 2మేకలు 'జకాత్గా ఇవ్వాలి. 200 నుండి 300 వరకు 3మేకలు, 'జకాత్గా చెల్లించాలి. 300 కన్నా ఎక్కువ ఉంటే ప్రతి100కు ఒకమేక 'జకాత్గా చెల్లించాలి.

అయితే అడవిలో మేసే మేకలు, నిర్జీత సంఖ్య కంటే తక్కువగా ఉంటే వాటిలో 'జకాత్ విధికాదు. ఒకవేళ యజమాని అదనపు సత్కార్యంగా ఇవ్వదలచుకుంటే అది వేరే సంగతి. 'జకాత్లో ముసలి జంతువు, లోపం ఉన్నది, మగ జంతువు స్వీకరించబడదు. ఒకవేళ 'జకాత్ వసూలు చేసే వారు స్వీకరించదలిస్తే స్వీకరించగలడు. వివిధ రకాలకు చెందిన జంతువు లను ఒకేచోట ఉంచరాదు. అనేకమంది యజమానుల జంతువులను సంఖ్య పూర్తిచేయడానికి ఒకేచోట కలిపి ఉంచరాదు. అదేవిధంగా 'జకాత్ చెల్లించే భయంతో జంతువులను వేరువేరుగా విడదీయరాదు. ఇద్దరు భాగస్వాముల మధ్య ఉన్న జంతువులపై 'జకాత్ విధి అయితే 'జకాత్ స్వీకరించడం జరుగుతుంది. దాన్ని వారిద్దరూ పంచుకుంటారు. వెండిలో 1/40వంతు, ఒకవేళ 200 దిర్హములు పూర్తిగా లేక కేవలం 190 దిర్హములు ఉంటే 'జకాత్ విధికాదు. కాని యజమాని తన సంతోషం కోసం అదనపు సత్కార్యంగా ఇవ్వదలిస్తే ఇవ్వవచ్చును.¹⁴ (బు:ఖారీ)

14) వివరణ-1796: ఈ కలిపివేతలను, తీసివేతలను మాలిక్ తన పుస్తకం అయిన ముహ్ 'త్రా ఇమామ్ మాలిక్లో ఈ విధంగా పేర్కొ న్నారు. ముగ్గురు వ్యక్తులకు 40 చొప్పున మేకలు ఉన్నాయి. ప్రతి ఒక్కరూ ఒక్కొక్క మేకను చెల్లించాలి. 'జకాత్ స్వీకరించేవారు వస్తే ఈ ముగ్గురూ తమ మేకలనూ ఒకచోట కలిపి ఉంచడం వల్ల వారిపై ఒక మేకను చెల్లించడం తప్పనిసరి అవుతుంది. ఈ విధంగా ఇద్దరు భాగస్వాముల వ్యాపార సామగ్రిలో అంటే 201 మేకలు ఉంటే వారిపై మూడు మేకలు విధిఅవుతాయి. ఒకవేళ వారు 'జకాత్ తాసిల్దారు వచ్చి నప్పుడు వేరుచేసివేస్తే 2 మేకలే 'జకాత్గా తప్పనిసరి అవుతాయి. దీన్నుండి వారిందడం జరిగింది. ఇది అల్లాహ్ పట్ల మోసం అవు తుంది. అల్లాహ్ క్షమించుగాక! అల్లాహ్ కు అన్ని తెలుసు. సాయి'మహ్ అంటే అడవిలో మేసే వ్యాపార సామగ్రిగా ఉన్న మేకలు. నిర్జీత సంఖ్యకు చేరితే వాటిలో 'జకాత్ విధించబడుతుంది. మేకలు ఇంట్లో పాలుత్రాగటానికి,

(١٧٩٧ - [٤] (صحيح) (١/٦٥٦))

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "فِيمَا سَقَتِ السَّمَاءُ وَالْغَيْثُ أَوْ كَانَ عَثَرِيًّا الْعُسْرُ. وَمَا سَقَى بِالنَّضْحِ نَصْفُ الْعُسْرِ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

1797. (4) [1/565-దృఢం]

ఇబ్నె 'ఉమర్ (ర) కథనం: ఏ భూములైతే వర్షపు నీటితో లేక పారే నలయేటి నీటితో లేక నది సమీపంలో ఉండి నీటి పారుదల లేకుండానే సాగుబడి అవుతాయో, వాటి పంటలో 10వ వంతును, ఏ భూములైతే మోట మొదలైన వాటిద్వారా, ధనం వెచ్చించి సాగు చేయబడతాయో వాటి పంటలో 20వ వంతును 'జకాత్'గా చెల్లించాలి అని మహాప్రవక్త (స) ప్రవచించారు.¹⁵ (బు'ఖారీ)

(١٧٩٨ - [٥] (متفق عليه) (١/٦٥٦))

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "الْعَجَمَاءُ جَرْحُهَا جَبَارٌ وَالْبُرُ جَبَارٌ وَالْمَعْنُ جَبَارٌ وَفِي الرِّكَازِ الْخُمْسُ".

1798. (5) [1/565-వికీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "జంతువును గాయపరిచితే నష్ట పరిహారం లేదు. బావిలో పడి మరణించినా, బావి త్రవ్వుతూ ఎవరైనా మరణిస్తే నష్టపరిహారం లేదు, గనులు త్రవ్వుతూ చనిపోతే నష్టపరిహారం లేదు. గుప్తనిధి దొరికితే అందులో నుండి ఐదవ వంతు

మేక ఇంటివద్దనే ఉండి దానికి మేత కొనిపెడుతున్నట్లైతే అది సాయి మహ్ కాదు, అందులో 'జకాత్' లేదు.

15) వివరణ-1797: అంటే వర్షం ద్వారా, నదుల ద్వారా, చెరువుల ద్వారా పండే పంటల్లో నుండి 10వ వంతు 'జకాత్' ఇవ్వాలి. బావుల ద్వారా, చట్రాల ద్వారా, కరెంటు ద్వారా పండే పంటలో 20వ వంతు 'జకాత్' చెల్లించాలి. ఉషరీ భూమి అంటే నీటి గుంటల ద్వారా పండే పంటల భూమి. 'ఆసూర్' అంటే వర్షపు నీరు నిలిచి ఉన్న గుంటలు అని అర్థం. కొందరు తడి బూమి అని అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ విధంగా శ్రమ కష్టం ఉండదు, అందువల్లే ఇందులో 10వ వంతు 'జకాత్' విధి అవుతుంది. బావుల ద్వారా చట్రాల ద్వారా, కరెంటు ద్వారా శ్రమ, ఖర్చు రెండు ఉంటాయి. అందువల్లే ఇందులో 20వ వంతు 'జకాత్' చెల్లించాలి.

సమాజ సంక్షేమనిధికి (ట్రెజురీ మాలీ కు) ఇవ్వాలి.¹⁶ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

الرَّصَدُ لِلثَّانِي

(١٧٩٩ - [٦] (ضعيف) (١/٦٥٦))

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "فَدَعَوْتُ مِنَ الْخَيْلِ وَالرِّقَاقِ فَهَاتُوا صَدَقَةَ الرَّقَةِ: مِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ دِرْهَمًا دِرْهَمٌ وَلَيْسَ فِي تِسْعِينَ وَمِائَةٍ شَيْءٌ فَإِذَا بَلَغَتْ مِائَتَيْنِ فَفِيهَا خُمُسُهُ دِرْهَمٌ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ.

وَفِي رِوَايَةٍ لِأَبِي دَاوُدَ عَنِ الْحَارِثِ الْأَعْوَرِ عَنْ عَلِيٍّ قَالَ: زُهَيْرٌ أَحْبَبَهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: "هَاتُوا رُبْعَ الْعُسْرِ مِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ دِرْهَمًا دِرْهَمٌ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ شَيْءٌ حَتَّى تَتِمَّ مِائَتَي دِرْهَمٍ. فَإِذَا كَانَتْ مِائَتَي دِرْهَمٍ فَفِيهَا خُمُسُهُ دِرْهَمٌ. فَمَا زَادَ فَعَلَى حِسَابِ ذَلِكَ. وَفِي الْعَنْمِ فِي كُلِّ أَرْبَعِينَ شاةً شاةً إِلَى عَشْرَيْنِ وَمِائَةٍ. فَإِنْ زَادَتْ وَاحِدَةً فَشَاتَانِ إِلَى مِائَتَيْنِ. فَإِنْ زَادَتْ ثَلَاثًا شِيَاهُ إِلَى ثَلَاثِمِائَةٍ. فَإِذَا زَادَتْ عَلَى ثَلَاثِ مِائَةٍ فَفِي كُلِّ مِائَةٍ شاةً. فَإِنْ لَمْ تَكُنْ إِلَّا تِسْعٌ وَثَلَاثُونَ فَلَيْسَ عَلَيْكَ فِيهَا شَيْءٌ. وَفِي الْبَقَرِ: فِي كُلِّ ثَلَاثَيْنِ تَبِيعٌ. وَفِي الْأَرْبَعِينَ مُسِنَّةٌ. وَلَيْسَ عَلَى الْعَوَامِلِ شَيْءٌ."

1799. (6) [1/565- బలహీనం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : "నేను వ్యాపార సామగ్రి కాని గుర్రాలపై, బానిసలపై 'జకాత్' తొల గించి వేసాను. వెండి 200 దిరహమ్లు ఉంటే దానిపై 'జకాత్' తీసుకురండి. ప్రతి నలభై దిర హముల్లో నుండి ఒక దిరహమ్, ఇంకా ఒకవేళ 190

16) వివరణ-1798: అంటే ఒకవేళ జంతువు యజమాని ప్రమేయం లేకుండా ఎవరినైనా గాయపరిస్తే లేదా నష్టపరిస్తే యజమానిపై ఎలాంటి నష్టపరిహారమూ లేదు. అది క్షమా పణకు తగినది. ఎందుకంటే జంతువుపై ఎటువంటి బాధ్యత లేదు. ఎవరైనా కూలివాడ్ని పెట్టి బావి త్రవ్విస్తున్నారు. ఆ కూలివాడు అందులో పడి మరణించాడు. అయితే బావి త్రవ్విస్తున్న వారిపై ఎటువంటి నష్టపరిహారమూ లేదు. అదే విధంగా ఎవరైనా బంగారం, వెండి, ఇనుపు గనుల్లో పనిచేస్తూ చనిపోతే యజమానిపై ఎటువంటి నష్టపరిహారమూ లేదు. ఒకవేళ ఎవరికైనా గుప్తనిధి దొరికితే అందులో నుండి ఐదవ వంతు సమాజ సంక్షేమనిధికి చెల్లించాలి. నాలుగు వంతులు దొరికిన వానికి లభిస్తుంది. రికా'జ్ అంటే అజ్ఞాన కాలంలో పాతి పెట్టబడి ఉన్న నిధులు. ఇరాఖ్ ప్రజలు రికా'జ్ అంటే గనులుగా పేర్కొంటారు.

దిర్హములు ఉంటే వాటిపై జకాత్ విధి కాదు. 200 దిర్హములు ఉంటే వాటిలో నుండి 5 దిర్హములు 'జకాత్ తప్పనిసరి. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

అయితే అబూదావూద్‌లోని మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "మీరు 1/40వ వంతు 'జకాత్ చెల్లించండి. అంటే ప్రతి నలభై దిర్హముల్లో ఒక దిర్హమే. 200 దిర్హముల కంటే తక్కువ ఉంటే వాటిలో 'జకాత్ లేదు. పూర్తిగా రెండు వందల దిర్హములుఉంటే వాటిలోనుండి 5దిర్హములు 'జకాత్ ఇవ్వటం తప్పనిసరి. 200 కంటే ఏవిధంగా అధికం అయితే ఆ విధంగా 'జకాత్ తీసుకోవటం జరుగుతుంది.

మేకల్లో ప్రతి 40 మేకలకు 1మేక 'జకాత్‌గా చెల్లించాలి. ఇలా 120 మేకల వరకు. 121 మేకల నుంచి 200 మేకల వరకు 2 మేకలు 'జకాత్‌గా చెల్లించాలి. వాటికన్నా ఒకటి అధికంగా ఉంటే 300 మేకల వరకు 3మేకలు జకాత్‌గా ఇవ్వాలి. 300 కన్నా అధికంగా మేకలు ఉంటే ప్రతి 100కు 1మేక తప్పనిసరి అవుతుంది. ఇంకా ఒకవేళ 39 మేకలు మాత్రమే ఉంటే వాటిపై జకాత్ తప్పనిసరికాదు. ఇంకా ఆవులు, గదెలు, ఎద్దుల్లో ప్రతి 30 ఆవుల్లో, ఎద్దుల్లో 1సంవత్సరం నిండిన ఆవుదూడ 'జకాత్‌గా ఇవ్వాలి. 40లో 2సంవత్సరాలు నిండిన ఒక ఆవు ఇవ్వాలి. సేవ తీసుకునే ఆవు, ఎద్దుల్లో 'జకాత్ లేదు. అంటే నాగలి దున్నే, సామాన్లు మోసే ఎద్దులు నిర్ణీత సంఖ్యకు చేరినా వాటిలో జకాత్ లేదు.

(١٨٠٠ - [٧] (لم تتم دراسته) (٥٦٦/١)

وَعَنْ مُعَاذٍ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا وَجَّهَهُ إِلَى الْيَمَنِ أَمَرَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنَ الْبَقَرَةِ: مِنْ كُلِّ ثَلَاثِينَ تَبِيعًا أَوْ تَبِيعَةً وَمِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ مُسِنَّةً. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَالدَّارِمِيُّ.

1800. (7) [1/566- అపరిశోధితం]

ము'అజ్' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అతన్ని యమన్ గవర్నర్ గా నియమించి పంపినపుడు అతనికి ఇలా ఉపదేశించారు: "ప్రతి 30 ఆవులకు 1సంవత్సరం నిండిన ఒక ఆవు దూడ లేదా ఆడదూడ 'జకాత్‌గా వసూలు చేయండి, ఇంకా ప్రతి 40ఆవులకు 2 సంవత్సరాల ఆవు 'జకాత్‌గా తీసుకోండి. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, దారమి)

١٨٠١ - [٨] (حسن) (٥٦٦/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ." "الْمُعْتَدِي فِي الصَّدَقَةِ كَمَا يَبْغَاهَا".

1801. (8) [1/566-ప్రామాణికం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: 'జకాత్‌లో హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవాడు 'జకాత్‌ను వారించే వానికి సమానం. ¹⁷ (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

١٨٠٢ - [٩] (لم تتم دراسته) (٥٦٦/١)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَيْسَ فِي حَبٍّ وَلَا تَمْرٍ صَدَقَةٌ حَتَّى يَبْلُغَ خَمْسَةَ أَوْسُقٍ." رَوَاهُ النَّسَائِيُّ.

1802. (9) [1566 - అపరిశోధితం]

అబూస'య్యాద్ 'ఖుద్రీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "ఆహార ధాన్యల్లో, ఖర్జూరంలో అవి 5వసఖ్‌లకు చేరనంత వరకు 'జకాత్ తప్పనిసరి కాదు, 5వసఖ్‌లు అంటే సుమారు 20 మన్న కంటే కొంత అధికం. దీన్ని గురించి వెనుక పేజీల్లో ప్రస్తావించడం జరిగింది. (నసాయి)

١٨٠٣ - [١٠] (لم تتم دراسته) (٥٦٦/١)

وَعَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ قَالَ: عِنْدَنَا كِتَابٌ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ يَأْخُذَ الصَّدَقَةَ مِنَ الْجَنْطَةِ وَالشَّعِيرِ وَالزَّيْبِ وَالتَّمْرِ. مُرْسَلٌ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السَّنَةِ.

1803. (10) [1/566- అపరిశోధితం]

మూసా బిన్ 'తల్హా (ర) కథనం: మా దగ్గర ము'అజ్' బిన్ జబల్‌కు ప్రవక్త (స) పంపిన ఉత్తరం ఉంది. అందులో ఇలా ఆదేశించబడి ఉంది, "గోధుమలు యవ్వలు, కిషిమిషి, ద్రాక్ష, ఖర్జూరం మొదలైన వాటిలో 'జకాత్ వసూలు చేయండి. ¹⁸ (షర'హు స్సున్నహ్ / తాబియా ప్రోక్టం)

17) వివరణ-1801: అంటే నిర్ణీత 'జకాత్‌కు మించి వసూలు చేసేవాడు 'జకాత్ ఇవ్వటానికి తిరస్కరించే వాడికి సమానం, 'జకాత్‌ను తిరస్కరించేవాడు నేరస్తుడు, పాపాత్ముడు. అదే విధంగా నిర్ణీత 'జకాత్ కంటే అధికంగా వసూలు చేసేవాడు కూడా పాపాత్ముడే. వీరిద్దరూ పాపాల ప్రకారం చూస్తే సమానులే.

18) వివరణ-1803: అంటే ఆహార ధాన్యాల నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరితే వాటిలో 1/10 వంతు 'జకాత్ తప్పనిసరి

١٨٠٤ - [١١] (لم تتم دراسته) (٥٦٧/١)

وَعَنْ عَنَابِ بْنِ أُسَيْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي زَكَاةِ الْكُرُومِ: "إِنَّهَا تُخْرَصُ كَمَا تُخْرَصُ النَّخْلُ ثُمَّ تُؤَدَّى زَكَاتُهُ زَبِيئًا كَمَا تُؤَدَّى زَكَاتُ النَّخْلِ تَمْرًا". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ.

1804. (11) [1/567- అపరిశోధితం]

'అత్తాబ్ బిన్ అసీద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ద్రాక్షల 'జకాత్ విషయంలో ఖర్జూరాలను నిర్ధారించి నట్లు వాటిని నిర్ధారించటం జరుగుతుంది. అటుపిమ్మట ద్రాక్ష నుండి కిషిమిష్ల 'జకాత్ను ఖర్జూరాల 'జకాత్ను ఎండు ఖర్జూరం ద్వారా చెల్లించినట్లు చెల్లించడం జరుగుతుంది.¹⁹ (తిర్మిజి', అబూ దావూద్)

١٨٠٥ - [١٢] (لم تتم دراسته) (٥٦٧/١)

وَعَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَنْمَةَ حَدَّثَنَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ: "إِذَا خَرَصْتُمْ فُخُورًا وَدَعَا الثَّلَثَ فَإِنْ لَمْ تَدْعُوا الثَّلَثَ فَدَعُوا الرَّبْعَ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتَّيَمِيُّ

1805. (12) [1/567- అపరిశోధితం]

సహల్ బిన్ అబీ 'హస్మ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: మీరు 'జకాత్ ను నిర్ధారించిన తరువాత దాని నుండి 2/3 వంతు తీసుకోండి, 1/3 వంతు యజమానికి వదలివేయండి. ఒకవేళ 1/3 వంతు వదలడం ఇష్టం లేక పోతే 1/4 వంతు వదలివేయండి.²⁰ (తిర్మిజి', అబూ దావూద్, నసాయి)

١٨٠٦ - [١٣] (لم تتم دراسته) (٥٦٧/١)

అవు తుంది. ఈ ఆదేశం దాన్యం, చనగ, మటర్ ఇంకా తదితర ఆహార ధాన్యాలన్నిటికీ వర్తిస్తుంది.

19) వివరణ-1804: తఖ్రిఫ్ అంటే నిర్ధారించటం, లక్క కట్టడం అని అర్థం. ఆ ద్రాక్ష పండ్లను ఎండిన తర్వాత ఎంత భారం ఉన్నాయో నిర్ధారించటం జరుగుతుంది. ఎండిన ద్రాక్షల ప్రకారం వాటి 'జకాత్ చెల్లించడం జరుగుతుంది, ఎండిన ఖర్జూరం నిర్ధారించబడి ఖర్జూరం 'జకాత్ చెల్లించబడినట్లు.

20) వివరణ-1805: ఈ ఆదేశం 'జకాత్ వసూలు చేసే వారికి వర్తిస్తుంది. 'జకాత్ ఎంత తీసుకోవాలి అనేది నిర్ధారించిన తర్వాత దాన్ని మూడు భాగాలుగా విభజించాలి. రెండు భాగాలు అంటే 2/3 'జకాత్ తీసుకొని ప్రజా సంక్షేమ నిధిలో జమచేయాలి. ఆ 'జకాత్ ధనంలోని 1/3వ వంతును యజమానికి అప్పగించాలి. ఆయన పేదలకు, బిచ్చగాళ్లకు, అగత్య పరులకు ఇవ్వడానికి.

وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُبْعَثُ عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ رَوَاحَةَ إِلَى يَهُودٍ فَيَخْرُصُ النَّخْلَ حِينَ يَطْبُئُ قَبْلَ أَنْ يُؤْكَلَ مِنْهُ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1806. (13) [1/567- అపరిశోధితం]

'అబూషహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ రవా'హను ఖైబర్లోని యూదుల వద్దకు పంపేవారు. అయితే అతను వాటిలో తియ్యదనం వచ్చి, ఇంకా తినటానికి సిద్ధంగా లేని స్థితిలో ఉన్న వాటిని నిర్ధారించే వారు. (అబూ దావూద్)

అంటే పండటానికి ముందు నిర్ధారించే వారు.

١٨٠٧ - [١٤] (لم تتم دراسته) (٥٦٧/١)

وَعَنْ ابْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْعَسَلِ: "فِي كُلِّ عَشْرَةِ أَزْقٍ زَقٌّ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ وَلَا يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي هَذَا الْبَابِ كَثِيرٌ شَيْءٌ.

1807. (14) [1/567- అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తేనె 'జకాత్ గురించి ఇలా ప్రవచించారు, "ప్రతి 10 ముమ్మీల తేనెలో ఒక ముమ్మీ ఉప్రే తేనె 'జకాత్గా ఇవ్వాలి.

(తిర్మిజి')

ఈ 'హదీసు' ప్రామాణికమైనది కాదు. అంటే తేనె 10ముమ్మీలు అయితే, వాటిలో 1ముమ్మీ తేనె ఉషిర్గా చెల్లించాలి.

١٨٠٨ - [١٥] (لم تتم دراسته) (٥٦٧/١)

وَعَنْ زَيْنَبِ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَتْ: خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: "يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ وَلَوْ مِنْ خَلِجِكُنَّ فَإِنَّكُمْ أَكْثَرُ أَهْلِ أَهْلِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

1808. (15) [1/567- అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఉద్ భార్య 'జైనబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మా ముందు ప్రసంగించారు, ఆ ప్రసంగంలో స్త్రీల నుద్దేశించి, 'ఓ స్త్రీలారా! మీరు మీ ధనంలో నుండి 'జకాత్ చెల్లించండి, అది మీ నగలలో నుండేనా సరే, ఎందుకంటే తీర్పుదనం నాడు నరకంలోనికి వెళ్ళేవారిలో అధిక సంఖ్యా కులు స్త్రీలు ఉంటారు, ' అని అన్నారు.²¹ (తిర్మిజి')

21) వివరణ-1808: ఒకవేళ స్త్రీ ధనవంతురాలై, నిర్జీత ధనం కలిగి ఉంటే ఆమెపై 'జకాత్ చెల్లించడం తప్పనిసరి

(١٨٠٩ - [١٦] (حسن) (٥٦٧/١))

وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ: أَنَّ أَمْرَأَتَيْنِ أَتَتَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفِي أَيْدِيَهُمَا سِوَارَانِ مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ لَهُمَا: "تُؤَدِّيَانِ زَكَاةً؟" قَالَتَا: لَا. فَقَالَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَلْحَبَّانِ أَنْ يُسَوِّرَكُمَا اللَّهُ بِسَوَارَيْنِ مِنْ نَارٍ؟" قَالَتَا: لَا. قَالَ: "فَأُتِيضَ زَكَاةُ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ قَدْ رَوَاهُ الْمُتَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ نَحْوَ هَذَا وَالْمُتَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ وَابْنُ لَهْيَعَةَ يُصْعَقَانِ فِي الْحَدِيثِ وَلَا يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْءٌ.

1809. (16) [1/567-ప్రామాణికం]

'అన్వీ బిన్ షు'బబ్ (ర) తన తండ్రి తాతల ద్వారా కథనం: ఇద్దరు స్త్రీలు ప్రవక్త (స) సన్నిధిలో హాజరయ్యారు. అప్పుడు వారి చేతుల్లో రెండు బంగారు కడియాలు ఉన్నాయి. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'మీరు వీటి 'జకాత్ చెల్లించారా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి వారు, 'లేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ (త) మీకు అగ్ని కడియాలు తొడిగించడం మీకు ఇష్టమేనా?' అని అడిగారు. 'ఇది మాకు ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు,' అని అన్నారు. 'మరి వాటి 'జకాత్ చెల్లించండి,' అని ప్రవక్త (స) అన్నారు. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి ఇలా పేర్కొన్నారు: "ముస్'నా బిన్ 'సబా'హ్ 'అన్వీ బిన్ షు'బబ్ ద్వారా ఇదేవిధంగా ఉల్లేఖించారు. అయితే ముస్'నా బిన్ 'సబా'హ్, ఇబ్నె లహి'అ లను 'హదీసు'లో బలహీనులుగా పేర్కొనడం జరిగింది. ఆభరణాల 'జకాత్ విషయంలో ప్రవక్త (స) తరపున ఎటువంటి ప్రామాణిక 'హదీసు' లేదు. కాని అనేక మార్గాల ద్వారా ఉల్లేఖనాలు రావటం వల్ల ఇవి 'హసన్ స్థానానికి చేరుకున్నాయి. దీనివల్ల ఆభరణాల్లో కూడా 'జకాత్ ఉందని తెలుస్తుంది.²²

విధి. ఒక వేళ ఆమె వద్ద వెండి, బంగారు ఆభరణాలు ఉండి, అవి నిర్ణీత ప్రమాణానికి చేరి ఉంటే ఆ ఆభరణాలపై 'జకాత్ తప్పని సరి విధి అవుతుంది. దీని గురించి మరికొన్ని సాక్ష్యాధారాలు ముందున్నాయి.

22) అయితే కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో బంగారం, వెండి అనే పదాలు ఉన్నాయి. అయితే అవి ఆభరణాల రూపంలో ఉన్నా దీర్ఘమీల రూపంలో ఉన్నా బంగారం

(١٨١٠ - [١٧] (لم تتم دراسته) (٥٦٨/١))

وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: كُنْتُ أَلْبِسُ أَوْصَالَحًا مِنْ ذَهَبٍ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَكْثَرُ هُوَ؟ فَقَالَ: "مَا بَلَغَ أَنْ يُؤَدَى زَكَاةُ فَرَكِي فَلَيْسَ بِكَثْرٍ". رَوَاهُ مَالِكٌ وَأَبُو دَاوُدَ.

1810. (17) [1/568-అపరిశోధితం]

ఉమ్మై సలమహ్ (ర) కథనం: నేను బంగారు ఆభరణాలు ధరించే దాన్ని, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఇవి కనీష్గా పరిగణింప బడతాయా? అని విన్నవించు కున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స) ఒకవేళ ధనం నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరినా దాని నుండి 'జకాత్ చెల్లించకపోతే అది కనీష్ అవుతుంది. 'జకాత్ చెల్లించబడే ధనం కనీష్గా పరిగణించబడదు" అని ప్రవచించారు.²³ (మాలిక్, అబూ దావూద్)

(١٨١١ - [١٨] (ضعيف) (٥٦٨/١))

وَعَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْمُرُنَا أَنْ نَخْرِجَ الصَّنْفَةَ مِنَ الذِّي نَعْدُ لِلْبَيْعِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1811. (18) [1/568-బలహీనం]

సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మమ్మల్ని, మేము వ్యాపారం కొరకు తయారు చేసే సరుకుల్లో 'జకాత్ చెల్లించమని ఆదేశించేవారు.²⁴ (అబూ దావూద్)

వెండిలలో 'జకాత్ తప్పనిసరి విధి. అయితే అవి నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరు కుంటే, ఇదే సరైన అభిప్రాయం.

23) వివరణ-1810: 'జకాత్ చెల్లించబడని ధనాన్ని ఇస్లామీయ పరిభాషలో కనీష్ అంటారు. దీన్ని గురించి ఈ వాక్యంలో పేర్కొనడం జరిగింది. ఉమ్మై సల్మా ఒక రకానికి చెందిన బంగారు ఆభరణాన్ని గురించి ప్రశ్నించింది. అవి కడియా లైనా, పట్టీలైనా, వడ్డాణాలైనా కావచ్చు. వీటిలో 'జకాత్ ఉందా లేదా అనే దానికి అవి నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరితే దానినుండి జకాత్ తప్పనిసరి అవుతుందని, జకాత్ చెల్లించిన తర్వాత అది కనీష్గా పరిగణించబడదని ప్రవక్త (స) తెలిపారు.

24) వివరణ-1811: వ్యాపార సామగ్రి నిర్ణీత పరిమాణానికి చేరితే దాన్నిండి 'జకాత్ చెల్లించమని ప్రవక్త (స) ఆదేశించే వారు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు: "ఒంటిల్లో జకాత్ ఉంది, ఆవుల్లో జకాత్ ఉంది, వ్యాపార బట్టలపై జకాత్ ఉంది. ఇబ్నుల్ మున్జిర్ ఇలా

١٨١٢ - [١٩] (لم تتم دراسته) (٥٦٨/١)

وَعَنْ رَبِيعَةَ بْنِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ غَيْرٍ وَاحِدٍ : أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقْطَعَ لِبَلَالِ بْنِ الْخَارِثِ الْفَرَزِيِّ مَعَادِينَ الْقَلْبِيَّةِ وَهِيَ مِنْ نَاحِيَةِ الْفُرْعِ فَبَلَغَ الْفَرَزِيُّ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ الْفَرَزِيَّةَ لَا تُوْخَذُ مِنْهَا إِلَّا الزَّكَاةُ إِلَى الْيَوْمِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

1812. (19) [1/568- అపరిశోధితం]

రబీ'అహ్మద్ బిన్ అబీ 'అబ్దుల్-హక్మన్ (ర) అనేక మంది ప్రవక్త (స) అనుచరుల ద్వారా కథనం: "ప్రవక్త (స) బిలాల్ బిన్ 'హరీస్' ముజ్జీన్ కు ఖబలియ్యహ్ ప్రాంతంలో ఉన్న గనులను వారసత్వంలో ఇచ్చి వేసారు. ఇవి పూర్తిగా సమీపంగా ఉన్నాయి. ఈ గనుల నుండి ఇప్పటి వరకు 'జకాత్ తీసుకోవటం జరుగుతుంది.²⁵ (అబూ దావూద్)

الفصل الثالث

١٨١٣ - [٢٠] (لم تتم دراسته) (٥٦٨/١)

عَنْ عَلِيٍّ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "لَيْسَ فِي الْخَضِرَاءِ وَاتِ صَدَقَةٌ وَلَا فِي الْعَرَابِ صَدَقَةٌ وَلَا فِي أَقْلٍ مِنْ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ صَدَقَةٌ وَلَا فِي الْعَوَامِلِ صَدَقَةٌ وَلَا فِي الْجَبْهَةِ صَدَقَةٌ."

قَالَ الصَّفَرِيُّ: الْجَبْهَةُ الْخَلِيلُ وَالْبَعْلُ وَالْعَبِيدُ. رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ.

1813. (20) [1/568- అపరిశోధితం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఆకుకూరల్లో, కూరగాయల్లో 'జకాత్ లేదు. 'అరాయా (బదలీ)లో కూడా 'సదఖహ్ లేదు, ఇంకా ఐదు వసఖ్ ల కంటే తక్కువలో 'సదఖహ్ లేదు, శ్రమించే జంతువులలో 'సదఖహ్ లేదు, జబ్హహ్ లో కూడా 'సదఖహ్ లేదు,

అభిప్రాయపడుతున్నారు: "వ్యాపార సామగ్రిలో 'జకాత్ తప్పనిసరి విధి అనే విషయంపై పండితు లందరూ ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారు. ముహమ్మద్ బిన్ ఖదా మహ్ "ముజ్జీన్"లో ఇలా అభిప్రాయపడు తున్నారు, "వ్యాపార సామగ్రి విలువలో 'జకాత్ విధి అని అనేకమంది పండితులు ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నారు.

25) వివరణ-1812: ఖబీల్ అంటే ఒక ప్రాంతం పేరు. షర కూడా ఒకప్రాంతంపేరే. ఇవి మక్కహ్ మదీనహ్ ల మధ్య ఉన్నాయి. ఖబీల్ ప్రాంతానికి చెందిన గనులను ప్రవక్త (స) బిలాల్ బిన్ హరీస్ కి వారసత్వంగా ఇచ్చి వేసారు. ఆ గనుల నుండి ఇప్పటికీ 'జకాత్ గానె స్వీకరిం చడం జరుగుతుంది. అంటే 40వ వంతు. 5వ వంతు కాదు.

'సఖీర్ ఉల్లేఖనకర్త జబ్హహ్ అంటే గుర్రం, కంచర గాడిద మరియు బానిస అని పేర్కొన్నారు.²⁶ (దారు ఖు'తీన్)

١٨١٤ - [٢١] (لم تتم دراسته) (٥٦٩/١)

وَعَنْ طَاوُسٍ أَنَّ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ أَتَى بِوَقْصِ الْبَقَرِ فَقَالَ: لَمْ يَأْمُرْنِي فِيهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِشَيْءٍ. رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ وَالشَّافِعِيُّ. وَقَالَ: الْوَقْصُ مَا لَمْ يَبْلُغِ الْفَرِيضَةَ.

26) వివరణ-1813: ఆకుకూరల్లో 'జకాత్ లేదు అనేది బలహీనమైన ఉల్లేఖనం. 'అరాయాలో కూడా 'సదఖహ్ లేదు. 'అరాయా అంటే ఎండు ఖర్జూరాలు ఉండి పండు ఖర్జూరాలు కొనడానికి అతని వద్ద డబ్బులు లేవు. అతని వద్ద మరో తోట కూడా లేదు. తన భార్యబిడ్డలకు తినిపించడానికి, అతను ఇలా చేయగలడు. మరో తోట యజమానికి ఎండు ఖర్జూరాలు ఇచ్చి వాటికి బదులు పళ్ళను కొనుక్కుంటాడు. అవసరం గనుక ప్రవక్త (స) దీనికి అనుమతించారు. అయితే 5 వసఖ్ ల కంటే తక్కువలో ఇలా చేయవచ్చును, ఎందుకంటే ఇంతకంటే అధికంగా భార్యబిడ్డలకు తినిపించడానికి అవసరం ఉండదు. ఒక వసఖ్ అరపై సొలులు ఉంటుంది. అంటే 240 సేర్లు ఉంటుంది. ఇతర ఫలాలు కూడా ఖర్జూరంగానే నిర్ధారించటం జరుగుతుంది. ఇమామ్ మాలిక్ అభిప్రాయం ఖరియ్యహ్ అంటే ఒక వ్యక్తి తన తోటలో నుండి ఒకటి లేక రెండు వృక్షాల నుండి ఫలాలను తీసి పేదవారికి ఇచ్చివేయాలి. ఆ తరువాత మాటి మాటికీ ఆ పేదవాడు తోటలోనికి రావడం వల్ల తోట యజ మానికి బాధ కలుగుతుంది. కనుక అతడు ఆ చెట్టు ఫలాలను నిర్ధారించి ఎండు ఖర్జూరాలకు బదులు కొనుక్కోవాలి. మరి కొందరు ఏమంటున్నారంటే ఒకటి లేక రెండు చెట్ల ఫలాలు దొరికిన పేదవాడు వాటి కోతవరకు వేచి ఉండలేకపోతే ఒక నిర్ధారణ ప్రకారం ఎండు ఖర్జూరానికి బదులు వాటిని ఎవరికైనా అమ్మివేయడం ధర్మబద్ధమే. ఊర్యహ్: చెట్టుపై ఉన్న పళ్ళు అమ్మడం లేదా ఎండు ఖర్జూరాలకు బదులు మార్పుకోవడం ధర్మంగా పరిగణించారు ప్రవక్త (స). అంటే శ్రమించే జంతువులు అవి భూమి దున్నే జంతువులైనా, సామాన్లు మోసే జంతువులైనా, ఇటువంటి జంతువుల్లో 'జకాత్ లేదు. పనికిసం ఉన్న గుర్రాల్లో, కంచర గాడిదల్లో, బానిసల్లో 'జకాత్ లేదు.

1814: (21) [1/569- అపరిశోధితం]

'తాజ్జిన్ (ర) కథనం: ము'ఆజ్ బిన్ జబల్(ర) వద్దకు నిర్ణీత సంఖ్యకు చేరిని జంతువులను తీసుకు రావడం జరిగింది. అప్పుడు ము'ఆజ్ (ర), ప్రవక్త (స) మాకు వీటిలో నుండి 'జకాత్ తీసుకోమని ఆదేశించలేదు అని అన్నారు.²⁷ (దారు ఖు'తీన్, షాఫియా)

=====

۲ - فَطْرُ الْفِطْرِ

2. ఫి'త్ర దానం

ఫి'త్రా అంటే ఉపవాసం విరమించటం అని అర్థం. ఉపవాస స్థితిలో చిన్నచిన్న తప్పులు, పొరపాట్లు జరుగుతాయి, పెద్ద చిన్న పాపాలు కూడా జరుగుతాయి. ఉపవాసాలు పూర్తవ గానీ, అవి పూర్తయిన సంతోషంలో, అల్లాహ్(త)కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, తన పాపాలకు పరిహారంగా 'సదఖహ్, దానధర్మాలు చేయటాన్ని 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ అంటారు. 'జకాత్లా 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ కూడా తప్పనిసరి విధి. దీన్ని 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ అంటారు. 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ ముస్లిము లందరిపై తప్పనిసరి విధి. వారు ధనవంతులైనా, పేదవారైనా, స్త్రీలయినా పురుషులైనా, స్వతంత్రులైనా బానిసలైనా, పెద్దలైనా చిన్నలైనా. 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ తప్పని సరి అవడానికి ధనవంతులు, నిర్ణీత ధనం గలవారే కానక్కర లేదు. ప్రతి ఒక్కరిపై ఒక 'సా'ల తప్పనిసరి విధి. ఆంగ్ల సేరు ప్రకారం పావు తక్కువ మూడు సేర్లు ఉంటుంది. ఒక వ్యక్తి తరపున 2¾ సేర్లు గోదుమలు, బియ్యం, శనగపప్పు, ఖర్జూరం, కిష్మిష్, పనీర్ ఇంకా ఇతర పప్పుదాన్యాలు. వీటిలో ఏది సులువైతే అది ఇవ్వవచ్చును. అబూ స'య్యాద్ 'ఖుద్రీ ఉల్లేఖనం: మేము ప్రవక్త (స) కాలంలో ఒక 'సా'ల గోదుమలు లేదా ఒక 'సా'ల యవ్వలు, లేదా ఒక 'సా'ల పనీరు లేదా ఒక 'సా'ల కిష్మిష్ 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్గా చెల్లించే వాళ్ళం. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

27) షాఫియా అభిప్రాయం: వఖ్స్ అంటే నిర్ణీత సంఖ్యకు చేరిని జంతువులు. 5 కంటే తక్కువగా ఉన్న ఒంటిలు, 30 కంటే తక్కువగా ఉన్న ఆవులు, 40కి తక్కువగా ఉన్న మేకలు.

ఒకవేళ పేదవాడు సగం 'సా'ల గోదుమలు ఇస్తే సరి పోతుంది. అయితే రమ'దాన్ చివరి రోజు సూర్యాస్తమయం అయిన తరువాత నుండి ప్రారంభమవుతుంది. 'ఈద్ నమాజ్ ముందు వరకు ఉంటుంది. ఇట్ని ఖదామహ్ అభిప్రాయం: 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ విధి సమయం రమ'దాన్ చివరి సూర్యాస్తమయం నుండి ప్రారంభమవుతుంది.

ఈ 'సదఖహ్ను 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ ఎందుకంటారంటే ఇఫ్తార్ సూర్యాస్తమయం తర్వాత చేయడం జరుగుతుంది. ప్రవక్త (స) దీన్ని 'జకాతుల్ ఫి'త్ర్గా పేర్కొన్నారు. అందువల్లే ఇఫ్తార్ అంటే రమ'దాన్ చివరి దినం సూర్యాస్తమయం తరువాతనుంచి 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ తప్పనిసరి అయిపోతుంది. ఒకవేళ ఒకటి రెండు రోజులు ముందే చెల్లించినా ఫరవాలేదు.

ప్రవక్త (స) అనుచరులు 'ఈదుల్ ఫి'త్ర్ కంటే ఒకటి రెండు రోజులు ముందు 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ చెల్లించేవారు. (బు'ఖారీ)

مُؤَدَّتِي وَبِهَا الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

(۱) - [۱] (متفق عليه) (۵۷۰/۱)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مَنْ تَمَرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ وَالذَّكَرِ وَالْأُنْثَى وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَأَمَرَ بِهَا أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلَاةِ.

1815. (1) [1/570- ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లా బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'సదఖతుల్ ఫి'త్ర్ను విధిగా నిర్ణయించారు. ప్రతి ముస్లిమ్ పురుషులు, స్త్రీలు, చిన్నాపెద్ద, బానిసలు, స్వతంత్రులపై ఒక 'సా'ల ఖర్జూరం లేదా యవ్వలు, పండుగ నమాజ్కు వెళ్ళే ముందు చెల్లించమని ఆదేశించారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

(۲) - [۲] (متفق عليه) (۵۷۰/۱)

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: كُنَّا نُخْرِجُ زَكَاةَ الْفِطْرِ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ تَمَرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ أَفْطٍ أَوْ صَاعًا مِنْ زَبِيبٍ.

1816. (2) [1/570-ఏకీభవితం]

అబూ 'సయ్యాద్ ఖుద్రీ (ర) కథనం: మేము 'జకాతుల్ ఫి'త్ర్ను గోదుమల ఒక 'సా'ల లేదా